

[Startside](#) > 2 - Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

2 - Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

Hvad sker der under efterforskningen og undersøgelsen af en straffesag?

Efterforskningen af en straffesag består af samtlige undersøgelser i forbindelse med en lovovertrædelse og foretages af kriminalpolitiet under tilsyn af en dommer.

Efterforskningen kan ske i forbindelse med sagens oplysning og går ud på at konstatere overtrædelser, indhente beviser og eftersøge gerningsmændene.

Der skelnes mellem "enquête de flagrance" (efterforskning af igangværende eller nyligt begået lovovertrædelse) og "enquête préliminaire" (indledende efterforskning). Den første iværksættes, når der begås eller lige er begået en lovovertrædelse, og den giver politiet meget vide beføjelser. Den anden form iværksættes i andre sager. Oprindeligt havde politiet ikke så vide beføjelser under sidstnævnte form for efterforskning, men med den nyere lovgivning er forskellene blevet væsentlig mindre.

I komplicerede sager kan efterforskningen også gennemføres inden for rammerne af den forberedende undersøgelse og består i så fald af at følge undersøgelsesdommerens anvisninger. Det mere specifikke formål med undersøgelsen er at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at stille lovovertræderen for en domstol og i givet fald at sikre, at sagen er klar til påkendelse.

Den er kun obligatorisk i straffesager.

Hvilke trin består en efterforskning af?

En "enquête de flagrance" kan indledes, når en overtrædelse er ved at blive eller netop er blevet begået, eller når en person er mistænkt for at have deltaget i en lovovertrædelse. Denne efterforskningsform skal gennemføres inden for otte dage og kan under visse omstændigheder forlænges af anklagemyndigheden med højst otte dage.

Under en "enquête de flagrance" kan kriminalbetjenten på gerningsstedet foretage en undersøgelse af de konkrete omstændigheder, beslaglægge genstande eller andet, der kan bruges til at fastslå, hvad der er sket, foretage en ransagning hos personer, der ser ud til at have deltaget i overtrædelser eller sidder inde med oplysninger om forholdene, afhøre enhver, der har oplysninger om det skete, eller opretholde varetægtsfængslingen af en person, der er mistænkt for at have deltaget i overtrædelser.

Under en "enquête préliminaire" orienterer kriminalpolitiet anklagemyndigheden, når den potentielle gerningsmand er identificeret.

Under undersøgelsen gennemgår dommeren alt bevismateriale i sagen, både for og imod den/de formodede gerningsmænd, og iværksætter alle aktiviteter, der kan bidrage til sagens opklaring. Undersøgelsesdommeren kan enten selv tage initiativ til disse aktiviteter (besigtigelse af gerningsstedet, afhøringer, beslaglæggelser o.l.), eller det kan ske på anklagemyndighedens eller parternes initiativ. Afviser dommeren at iværksætte en sådan aktivitet, skal det begrundes, og beslutningen kan prøves ved en domstol.

I forbindelse med retsanmodninger kan undersøgelsesdommeren uddelegere disse opgaver til kriminalpolitiet.

Når undersøgelsesdommeren beslutter, at sagen er oplyst, underrettes parterne og deres advokater. Anklagemyndigheden og parterne har derefter en måned, hvis den pågældende er sigtet, eller i modsat fald tre måneder til at fremsende deres betragtninger eller begrundede anmodninger til undersøgelsesdommeren.

Efter denne frist har anklageren ti dage (hvis den sigtede er varetægtsfængslet) eller en måned (i modsat fald) til at fremsende supplerende begæringer eller betragtninger, det afhænger af de fremlagte beviser.

Derefter afsiger undersøgelsesdommeren:

- enten en kendelse om at henlægge sagen, hvis dommeren vurderer, at de fremlagte forhold hverken udgør en forbrydelse eller en mere eller mindre alvorlig lovovertrædelse, eller hvis gerningsmanden stadig ikke er kendt, eller hvis der ikke er indsamlet beviser nok mod den pågældende
- eller en forelæggelseskendelse (mere eller mindre alvorlige lovovertrædelser) eller en tiltalerejsning (straffesager), hvis der er beviser nok mod den person, der rejses tiltale mod, og der er rent faktisk er begået en lovovertrædelse.

Mine rettigheder under efterforskningen

- [Mine rettigheder som varetægtsfængslet \(1\)](#)
- [Mine rettigheder under første afhøring \(2\)](#)
- [Status som tiltalt og bistået vidne \(3\)](#)
- [Undersøgelsens afslutning \(4\)](#)
- [Den europæiske arrestordre \(5\)](#)
- [Forsvarets forberedelse af retssagen \(6\)](#)

Mine rettigheder som anholdt (1)

Hvis du er mistænkt for at have deltaget i en lovovertrædelse, kan kriminalpolitiet tilbageholde dig. Ved anholdelsen skal politiet underrette anklagemyndigheden eller undersøgelsesdommeren.

Ved en overtrædelse af de almindelige retsregler kan du kun tilbageholdes i 24 timer, som kan forlænges en gang med 24 timer af anklagemyndigheden, hvis der er tale om en strafferetlig efterforskning eller af undersøgelsesdommeren, hvis der er tale om en undersøgelse.

Der er dog undtagelser fra de generelle regler om tilbageholdelse. Drejer sagen sig om en forbrydelse eller organiseret kriminalitet, handel med narkotika eller terrorisme, opretholdes tilbageholdelsen i en længere periode. Generelt er der strammere regler for tilbageholdelse og muligheden for at forlænge denne, hvis der er tale om mindreårige.

Hvis reglerne for tilbageholdelse ikke overholdes, kan det betyde, at denne foranstaltning ophæves, og at alle efterfølgende handlinger, som fængslingen er en forudsætning for, indstilles.

Hvad får jeg at vide om tilbageholdelsen?

En tilbageholdt persons rettigheder er grundlæggende rettigheder. Du skal øjeblikkelig informeres om arten af den overtrædelse, som efterforskningen vedrører, om dens varighed og om dine rettigheder. Disse oplysninger skal du have på et sprog, du forstår. Du har ret til gratis bistand af en tolk.

Der optages rapport om, at du er blevet orienteret om dine rettigheder, og hvordan du kan udøve dem.

- Ret til at kontakte en pårørende

Du har ret til at underrette en pårørende (person, som du normalt bor sammen med, et familiemedlem i direkte linje, en bror eller søster eller din arbejdsgiver). Den pågældende kontaktes telefonisk af en kriminalbetjent senest tre timer efter din anholdelse.

- Ret til lægehjælp

Du har ret til at blive undersøgt af en læge for hver 24 timers tilbageholdelse. Lægen vælges af kriminalbetjenten eller anklagemyndigheden.

- Ret til samtale med advokat

Du har ret til en samtale med en advokat, som ikke må vare over en halv time. Denne samtale er fortrolig.

Advokaten kan udarbejde skriftlige betragtninger, der vedlægges sagen.

Du kan selv vælge en advokat, hvis du kender en, eller bede advokatformanden om at få beskikket en (en beskikket advokat).

Hvis du tilbageholdes for en overtrædelse af de almindelige retsregler, kan du tale med din advokat ved fængslingens start, og forlænges den, da i starten af denne forlængede fængsling.

Du har dog først ret til at tale med en advokat efter henholdsvis 48 eller 72 timer, hvis du er tilbageholdt for en forbrydelse eller organiseret kriminalitet, for narkotikahandel eller terroraktiviteter.

Kriminalbetjenten har pligt til at gøre alt for at kontakte en advokat.

- Ret til ikke at udtale sig

Denne ret bliver du ikke oplyst om af kriminalbetjenten, men du er alligevel fri til ikke at udtale dig og til ikke at sige noget, der kan belaste dig.

- Ret til at få informeret konsulatet for det land, du kommer fra, om din anholdelse

Hvad sker der, hvis jeg ikke er enig i den måde, man har skrevet det, jeg har sagt, i rapporten?

Du kan nægte at underskrive politirapporten.

Hvad sker der efter anholdelsen?

Anklagemyndigheden eller undersøgelsesdommeren kan på ethvert tidspunkt ophæve tilbageholdelsen. Du kan blive løsladt eller, hvis du er fængslet i forbindelse med en overtrædelse af de almindelige retsregler, blive fremstillet for enten en undersøgelsesdommer med henblik på indledning af en strafferetlig undersøgelse eller kriminalretten.

Hvis der bliver indledt en strafferetlig undersøgelse efter den første afhøring, kan du blive sigtet eller få status af bistået vidne. Hvis der rejses sigtelse mod dig, kan du blive sat under retligt tilsyn eller varetægtsfængslet.

Hvis du bliver fremstillet for en kriminalret, kan der enten afsiges dom med det samme, hvis dette er muligt, eller du kan få en tidsfrist til at udarbejde dit forsvar, hvis du beder om det. I sidstnævnte tilfælde bliver det besluttet, om du skal varetægtsfængsles eller sættes under retligt tilsyn.

Kan jeg blive bedt om at afgive fingeraftryk, dna-test eller andre kropsvæsker? Hvilke rettigheder har jeg?

Hvis du er vidne eller mistænkt i en straffesag, kan du med tilladelse fra anklagemyndigheden få taget f.eks. spytprøver med henblik på at identificere dit dna-fingeraftryk samt f.eks. fingeraftryk, håndfladeaftryk eller fotos.

Du kan godt nægte at få taget disse prøver, men de foretages efter lovens bestemmelser, og hvis du nægter at deltage, kan det i visse tilfælde udgøre en overtrædelse af loven, og du kan risikere fængsling i op til et år og en bøde på 15 000 EUR.

Kan jeg blive kropsviseret?

Generelt foretager betjenten en kropsvisitering (kort visitering uden på tøjet) for at sikre, at du ikke har genstande på dig, som kan være farlige for dig selv eller andre.

Af sikkerhedshensyn eller af hensyn til efterforskningen kan kriminalbetjenten ligeledes beslutte at foretage en mere grundig kropsvisitering, hvor du skal være helt eller delvist afklædt. Kun en læge har tilladelse til at foretage en undersøgelse af legemets hulrum.

Ovenstående lidt grundigere kropsvisitering skal udføres af kriminalbetjent af samme køn som dig.

Alle de fundne effekter beslaglægges og udleveres til dig igen efter varetægtsfængslingen, hvis du løslades.

Kan min bolig, mit kontor, min bil osv. blive ransaget?

Der må kun foretages ransagninger i tidsrummet 06.00-21.00. En ransagning, der er påbegyndt før kl. 21.00, kan dog fortsættes.

Der er undtagelser fra disse regler, hvis lovovertrædelsen vedrører organiseret kriminalitet, terrorisme, rufferi og narkotikahandel. En dommer fører tilsyn med anvendelsen af disse undtagelser.

Der kan foretages ransagninger i alle boliger, hvor der kan være genstande, som kan være nødvendige for at oplyse sagen.

Det kan f.eks. være din bopæl eller en bolig, der bebos af en anden person, som kan antages at være i besiddelse af genstande, der vedrører overtrædelsen.

Ved bopæl forstås det sted, hvor en person har sin hovedbolig, men kan også være et sted, som personen har ret til at betegne som sit, uanset om den pågældende bor der eller ikke.

De forskellige former for bopæle (f.eks. et hotelværelse) og tilliggende betragtes således som bopæle.

Det er op til dommeren at vurdere, om der er tale om en bopæl. En bil kan f.eks. i princippet ikke betragtes som en bopæl, men det bliver den, hvis den bruges som sådan.

Kan jeg klage?

Manglende overholdelse af de ovenfor beskrevne formaliteter er ensbetydende med en overtrædelse af kontradiktionsprincippet og kan gøres til genstand for en sag om gyldigheden af den foretagne ransagning og beslaglæggelse.

Strafferetlig undersøgelse: mine rettigheder under den første afhøring (2)

Under den første afhøring, der svarer til et grundlovsforhør, høres din version af det, du anklages for.

Undersøgelsesdommeren fastslår først din identitet, gennemgår derefter de fremlagte forhold og henviser til de relevante straffebestemmelser.

Undersøgelsesdommeren informerer dig om dine rettigheder:

- du har ret til en autoriseret tolk
- du har ret til at blive bistået af en advokat (som du enten selv vælger eller får beskikket).

Under den første afhøring kan du bistås af din advokat, og i så fald bliver du afhørt på stedet. I modsat fald skal undersøgelsesdommeren igen informere dig om, at du har ret til juridisk bistand, i givet fald af en beskikket advokat.

Hvis du vælger at få hjælp af en advokat, har denne adgang til sagens akter og kan orientere dig om dem på visse betingelser.

Du har ret til ikke at udtale dig.

Hvis de forhold, du sagsøges for, udgør en forbrydelse, er afhøringen audiovisuel.

Kan jeg erklære mig skyldig i hele eller dele af sigtelsen før sagens behandling i retten?

Du kan erklære dig skyldig i hele eller dele af sigtelsen. Det er et spørgsmål om strategi, som du bør diskutere med din advokat.

Kan sigtelsen ændres før retssagen?

I løbet af undersøgelsen undersøges alle forhold i sagen, både til fordel og til skade for dig, og

undersøgelsesdommeren kan ændre den retlige kvalifikation, således at en forbrydelse f.eks. ændres til en mindre alvorlig lovovertrædelse.

Hvis der i løbet af undersøgelsen afdækkes nye overtrædelser, kan dommeren på foranledning af anklagemyndigheden foretage undersøgelser af disse nye forhold.

Kan jeg blive anklaget for en lovovertrædelse, som jeg allerede er blevet retsforfulgt for i en anden medlemsstat?

Hvis du retsforfølges i en anden medlemsstat, men endnu ikke er blevet dømt, kan du blive afhørt om disse forhold på fransk område.

Hvis du til gengæld er blevet dømt for disse forhold i en anden medlemsstat, kan du i medfør af princippet "non bis in idem" (man kan ikke blive dømt for den samme forbrydelse to gange) hverken retsforfølges eller dømmes i Frankrig.

Bliver jeg informeret om, hvem der vidner mod mig, og om andre beviser mod mig?

I medfør af kontradiktionsprincippet skal du informeres om alle beviser (vidneudsagn og andet bevismateriale), så du bedre kan forberede dit forsvar og fremlægge dine bemærkninger.

Disse elementer, der indgår i sagen, kan du gennem din advokat få en kopi af efter tilladelse fra dommeren.

Du og din advokat må ikke videreformidle disse beviser til tredjemand, da I derved risikerer at overtræde tavshedspligten i forbindelse med efterforskningen.

Vil man indhente oplysninger om min straffeattest?

Din straffeattest vil indgå i sagens akter.

Jeg kommer fra et andet land. Skal jeg være til stede under undersøgelsen?

I medfør af bestemmelserne om retligt tilsyn har du ikke ret til at forlade fransk territorium under undersøgelsen.

Status som sigtet og som bistået vidne (3)

Efter den første afhøring beslutter undersøgelsesdommeren, om der enten skal rejses sigtelse mod dig, eller du skal have status som bistået vidne.

Rejses der sigtelse, betyder det, at der er vægtige eller samstemmende indicier for, at du har deltaget i en lovovertrædelse. Du er nu part i en straffesag, hvilket ikke gælder for et bistået vidne.

Til gengæld forudsætter status som bistået vidne, at der ganske vist findes indicier, men at de ikke er tilstrækkelig sikre til at berettiger, at der rejses sigtelse mod dig. Et bistået vidne er således ikke part i en straffesag, men har alligevel adgang til sagens akter, er omfattet af kontradiktionsprincippet og kan anmode undersøgelsesdommeren om at foretage visse handlinger.

De to statusser har forskellige følger. Det er kun en sigtet, der på grundlag af en begrundet afgørelse fra dommeren kan sættes under retligt tilsyn (og dermed forbydes at forlade Frankrig) eller varetægtsfængsles, og det er kun en sigtet, der kan fremstilles for en strafferetlig domstolsinstans.

Du kan anmode om at blive løsladt.

Hvis du har status som bistået vidne, kan du på ethvert tidspunkt under sagens behandling bede om at blive sigtet.

Hvad er betingelserne for et retligt tilsyn?

Du kan sættes under retligt tilsyn, hvis du risikerer fængselsstraf eller en alvorligere straf.

Tilsynet er begrundet med hensyn til undersøgelsen (for at undgå flugt til udlandet, f.eks.) eller er en

sikkerhedsforanstaltning (forbud mod at få besøg af eller møde ofret, f.eks.). Oftest er formålet med et retligt tilsyn at forhindre gerningsmanden i at flygte.

Denne foranstaltning kan afbrydes på ethvert tidspunkt, enten hvis undersøgelsesdommeren beslutter det, hvis anklagemyndigheden anmoder om det, eller hvis du gør.

Hvis du anmoder om det, skal undersøgelsesdommeren træffe beslutning om det inden for senest fem dage.

Hvis du ikke overholder betingelserne for det retlige tilsyn, risikerer du at blive varetægtsfængslet.

Endelig kan du bestride kendelsen om retligt tilsyn ved at klage til undersøgelseskammeret.

Hvad er betingelserne for et retligt tilsyn?

For at blive omfattet af et retligt tilsyn skal du kunne idømmes en relativt streng straf, dvs. en strafferetlig straf eller straf med fængsling fra mindst tre år til livstid.

Tilsynet skal være det eneste middel til at beskytte beviser og bevismateriale, der er nødvendigt for at afdække sagens forhold, hindre, at der lægges pres på vidner eller ofre og deres familie, hindre svigagtige aftaler mellem sigtede og medgerningsmænd eller medskyldige, beskytte sigtede, sikre, at sigtede er til rådighed for myndighederne, stoppe overtrædelsen eller hindre, at den gentages, samt i straffesager stoppe en vedvarende forstyrrelse af den offentlige orden, der skyldes overtrædelsens alvor.

Du kan kære kendelsen om varetægtsfængsling inden for en frist på 10 dage efter dens afsigelse ved at kontakte direktøren i dit fængsel eller dommerkantoret i den retskreds, hvor kendelsen er afsagt.

Undersøgelsens afslutning (4)

Undersøgelsen afsluttes med en kendelse. Der er forskellige slags kendelser:

Kendelse om henlæggelse af sagen

Dommeren kan afsige en kendelse om at henlægge sagen, hvis der ikke er indsamlet nok beviser mod dig. Henlæggelsen kan være hel eller delvis.

Hvis der afsiges en kendelse om delvis henlæggelse af sagen, kan undersøgelsesdommeren afsige en forelæggelseskendelse eller kendelse om at rejse tiltale for nogle af forholdene.

Hvis der afsiges en kendelse om at henlægge hele din sag, og hvis du er varetægtsfængslet, bliver du løsladt, og du får udleveret eventuelle beslaglagte genstande.

Du kan fremsætte krav om erstatning.

Du skal dog være opmærksom på, at den civile part kan appellere denne kendelse inden for en frist på 10 dage efter dens afsigelse til dommerkantoret i den retskreds, hvor kendelsen er afsagt.

Forelæggelseskendelse

Hvis dommeren mener at have beviser nok mod dig, kan der afsiges en kendelse om at forelægge sagen for en strafferetlig domstolsinstans.

Hvis du er omfattet af et retligt tilsyn eller er varetægtsfængslet, afsluttes dette med kendelsen.

Dommeren kan dog afsige en ny kendelse om at opretholde foranstaltningerne, men den kræver en specifik begrundelse. Foranstaltningerne må højst vare i to måneder. Hvis du efter disse to måneder ikke er blevet stillet for den kompetente dommer, vil du blive løsladt.

Dommeren kan afsige en begrundet kendelse om, at det er umuligt at pådømme sagen inden for to måneder, og foranstaltningerne kan undtagelsesvist forlænges to gange à to måneder. Hvis du efter disse i alt seks måneder ikke er blevet stillet for den kompetente dommer, vil du blive løsladt.

Denne kendelse kan du ikke kære, medmindre du mener, at de forhold, der er blevet forelagt kriminalretten, udgør en forbrydelse, der burde gøres til genstand for en kendelse om at rejse tiltale ved en nævningedomstol. Den civile part kan også kære en sådan kendelse.

Kendelse om at rejse tiltale

Denne kendelse afsiges af undersøgelsesdommeren i en straffesag.

Hvis du er omfattet af et retligt tilsyn eller er varetægtsfængslet, når dommeren afsiger denne kendelse, opretholdes den pågældende foranstaltning.

Som sigtet har du ret til at kære denne kendelse.

Den europæiske arrestordre (5)

Den europæiske arrestordre er en procedure, der skal erstatte udleveringsproceduren mellem medlemsstaterne.

Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en EU-medlemsstat for at få en anden medlemsstat til at anholde og udlevere en eftersøgt med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Den enkelte medlemsstat kan træffe nødvendige og proportionale tvangsforanstaltninger over for den eftersøgte.

Når en person anholdes, har den pågældende ret til at høre indholdet af arrestordren og til advokat- og tolkebistand.

Den fuldbyrdende myndighed har under alle omstændigheder mulighed for at beslutte at opretholde varetægtsfængslingen af den pågældende eller løslade den pågældende på bestemte vilkår.

Den fuldbyrdende myndighed kan inden modtagelse af en sådan afgørelse foretage afhøringer af den pågældende. Den endelige afgørelse om arrestordren skal træffes af den fuldbyrdende domsmyndighed senest 60 dage efter anholdelsen. Afgørelsen meddeles derefter omgående til den udstedende myndighed. Hvis oplysningerne i arrestordren ikke er tilstrækkelige, kan den fuldbyrdende myndighed anmode den udstedende myndighed om supplerende oplysninger.

Varetægtsperioden i forbindelse med fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre skal fratrækkes i den samlede straf, den pågældende eventuelt bliver idømt.

Forsvarets forberedelse af retssagen (6)

Kontakten til din advokat, der er din fortrolige, er baseret på gensidig tillid. En advokat har således tavshedspligt.

Du kan derfor stille alle de spørgsmål, der optager dig, og bede om at få forklaret de forskellige forhold, så I undgår misforståelser.

Når I mødes første gang, kan du give advokaten alle dokumenter og oplysninger om sagen, så han kan forberede dit forsvar så godt som muligt.

Stil alle de spørgsmål, der optager dig, også om de forskellige trin i proceduren, hvilken strategi I skal vælge, eller hvilke spørgsmål du risikerer at blive stillet af de dommere, der skal pådømme din sag.

Spørg også bare om, hvordan sagen vil ende, hvilken straf du risikerer, og om der er mulighed for en lempeligere straf.

■ Sidste opdatering: 26/11/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er

ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.